

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO**

DIREKTORAT ZA KMETIJSTVO

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 91 17

F: 01 478 90 21

E: gp.mkgp@gov.si

www.mkgp.gov.si

Številka: 007-135/2018/35

Datum: 1. 7. 2019

Zadeva: Navodila glede uveljavljanja višje sile pri prekinitvi ali neizvajanju paše v ukrepu dobrobit živali zaradi bojzani pred napadom velikih zveri

Zaradi vedno pogostejših primerov napadov velikih zveri na pašne živali, predvsem drobnico, ki jo velike zveri najbolj ogrožajo, je na območjih, kjer prihaja do pogostih napadov velikih zveri, oteženo ali onemogočeno tudi izvajanje paše v okviru ukrepa dobrobit živali (DŽ). Rejci vključeni v ukrep DŽ, zaradi bojzani pred napadi volkov ali medveda, ki se dogajajo v njihovem okolišu, svoje živali umaknejo s paše ali pa jih na pašo sploh ne spustijo. Ker zaradi tega prekinejo ali ne izpolnijo prevzete obveznosti iz ukrepa DŽ glede neprekinjenega obdobja paše, se pojavlja vprašanje ali se lahko tak primer tudi uveljavlja kot višja sila.

V Prilogi 6 Uredbe o ukrepu dobrobit živali iz Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014–2020 v letu 2019 (Uradni list RS, št. 81/18, v nadaljevanju: Uredba DŽ) je opredeljen tudi primer višje sile, ko pride do izgube ali pogina domačih živali zaradi napada divjih zveri in s tem neizpolnjevanja prevzetih obveznosti. Se pravi, da se višja sila lahko upošteva zlasti v primerih, ko je do napada in neposredne škode že prišlo. Vendar tudi v primeru, ko se zgodi napad velikih zveri v okolišu črede ali tropa, ki je vključen v ukrep DŽ, in ne pride do neposrednega napada na to čredo ali trop, lahko rejec zaradi potencialne nevarnosti napada velikih zveri svojo čredo ali trop zavaruje na način, da živali umakne v hlev ali jih sploh ne spusti na pašo. Zato se tudi primer potencialne nevarnosti napada velikih zveri lahko uveljavlja kot višja sila.

Ob tem želimo posebej poudariti, da je treba vsak primer višje sile sporočiti na Agencijo RS za kmetijske trge in razvoj podeželja (ARSKTRP), na način kot je pojasnjeno v nadaljevanju. Zato pozivamo rejce, ki so vložili zahteve za ukrep dobrobit živali za operaciji DŽ – drobnica ali DŽ – govedo in se zaradi pogostih napadov volka ali medveda v njihovem okolišu ne upajo spustiti živali na pašo, da to s predpisanim obrazcem sporočijo na ARSKTRP. Le na ta način bo ARSKTRP o teh primerih obveščena in jih bo lahko tudi obravnavala.

Pripominjamo pa, da pri ukrepu DŽ, v skladu členom 4 Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 640/2014, ob prijavi višje sile ni mogoče v celoti pridobiti izplačila za zahtevan ukrep ampak se izračuna samo sorazmerni delež. Če upravičenec zaradi višje sile ali izjemnih okoliščin ni mogel izpolniti obveznosti glede neprekinjenega obdobja paše drobnice ali goveda, bo pridobil le

sorazmerni del plačila za tisti del obveznosti, ki jo je izpolnil do pojava višje sile ali izjemnih okoliščin. V primeru, da obveznost sploh ni bila izvedena se pravi, da se zaradi bojazni pred napadi velikih zveri paša ne izvaja, vlagatelj ne bo dobil plačila, ne bo pa prišlo do izračuna sankcij.

Na kakšen način, kdaj in za katere primere se sporoča višja šila je opredeljeno v 33. čl. Uredbe DŽ. Če zaradi višje sile ali izjemnih okoliščin, določenih v prilogi 6, upravičenec ne more izpolniti svojih obveznosti v zvezi s posameznimi zahtevami iz ukrepa DŽ, za katere je vložil zahtevek, obdrži pravico do sorazmernega dela plačila za te zahteve, če v skladu s predpisom, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike za leto 2019, v 15 delovnih dneh od dneva, ko to lahko stori, primere višje sile ali izjemnih okoliščin pisno sporoči agenciji na obrazcu iz uredbe, ki ureja izvedbo ukrepov kmetijske politike za leto 2019, in priloži ustrezna dokazila.

Obrazec »Sporočanje višje sile ali izjemne okoliščine« in navodila za izpolnjevanje obrazca so dostopni na spletni strani ARSKTRP:

[Zbirna vloga 2019...od A do Ž | Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja](#)

Ustrezna dokazila, kadar pride do izgube ali pogina domačih živali zaradi napada divjih zveri kljub izvedbi vseh predpisanih ukrepov, so:

- Prijava škode od zavarovanih vrst prostoživečih živali Zavoda za gozdove Slovenije,
- Zapisnik o nastanku škode, ki so jo povzročile zavarovane živali in
- Sporazum o določitvi višine odškodnine (če je bilo varovanje ustrezno, je sklenjen sporazum).

V primerih, ko gre za uveljavljanje višje sile zaradi potencialne nevarnosti napada, kjer do neposredne škode ni prišlo, navedenih dokazil ni in jih vlagatelj ne more priložiti, zato bo ARSKTRP sama pridobila dokazila od pristojnih inštitucij ali se je v okolici, kjer vlagatelj pase živali, res gibal trop volkov ali medved oziroma so se v bližini zgodili napadi na pašne živali.

Če je nevarnost napada velikih zveri le začasna, pa šesti odstavek 21. člena in osmi odstavek 27. člena Uredbe DŽ rejcem omogoča, da lahko prekinijo obdobje paše zaradi upravičenih razlogov za največ deset dni. Če ta prekinitev ne traja skupno več kot deset dni, prekinitve ni treba sporočiti na ARSKTRP, temveč se trajanje in razlog za prekinitev navedeta le v dnevniku paše.

Pripravil:
Peter Nagode
podsekretar

dr. Darja Majkovič
generalna direktorica

